

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Votul universal.

Sibiu, 12 Aprilie n.

Rămânem să fim noi cei din urmă în Europa, la cari se introduce votul universal pentru alegerile parlamentare. Toate celelalte state europene ne es înainte. Astfel noul guvern al Italiei are în program grabnica modificare a legii electorale, în acel înțeles, ca în viitor fiecare cetățean de stat, trecut de treizeci de ani, să aibă drept de alegere, fără a i se mai cere altă calificatie, și tot așa și cei ce au făcut serviciu activ în armata italiană. Guvernul republican din Portugalia apoi asemenea e pe cale de a introduce sufragiul universal, fără restricțiune, în țara sa, iar micul stat din Balcani, Bulgaria, vrea să facă de rușine pe toate celelalte state europene, căci noul ei guvern vrea să introducă, nu numai votul universal la alegerile pentru sfatul țării, ci și reprezentarea minorităților, astfel, ca parlamentul bulgar să fie cu adevărat o oglindă fidelă a voinței întregii populațiuni din Bulgaria.

Pe când alte state caută deci să se acomodeze spiritului vremii, la noi să discută mereu, dacă e oportun a se da și în Ungaria drept de vot păturilor largi ale populațiunii, ori e mai bine să se facă numai o mică lărgire a dreptului de alegere, probabil și aceea în mod cam meșteșugit, ca nu toți să poată profita de ea?

Dintre partidele din dieta noastră numai naționalistii și independenștii de sub șefia domnului Justh propagă cu sinceritate și cu energie ideea sufragiului universal, pe când cei din partidul guvernamental par a fi în cea mai mare parte convertiți pentru ideea contelui Tisza, de a nu se da încă votul universal populațiunii țării noastre, ci numai o anumită estindere de drept electoral, cu toate că la alegerile trecute cei mai mulți din ei (dacă

nu toți) și-au avut trecut în credeul politic, comunicat alegătorilor, și votul universal.

În cursul discuției purtate în dietă asupra bugetului ministrului de interne, s'a reclamat din partea tuturor oratorilor din opoziția lui Justh introducerea și la noi a votului universal, egal și secret, iar prim-ministrul, contele Khuen-Héderváry, a ținut să le răspundă Sâmbătă, la încheierea discuției, în calitate de ministru de interne, că încă „nu e sosit timpul a se pronunța în chestia aceasta. Când se va ivi momentul potrivit, guvernul își va espune concepțiile sale. Guvernul își are programul său, dela care nu se abate, și când va sosi vremea, va spune cu ce mijloace vrea să-și realizeze programul. Căci nu principiile sunt lucrul principal, ci modul realizării principiilor!”

Frește, că din cuvintele acestea știm tot atât de puțin, ca și mai înainte, dacă guvernul e și acum pentru votul universal, ori l-a abandonat deja? Presupunem însă, din agitația pe care o fac cei ce stau cam aproape de guvern, că „principiile” despre cari a vorbit domnul ministru-prezident nu mai sunt principiile votului universal, egal, direct și secret, așa cum l-ar dori întreaga populațiune a țării. Și dacă agitația ce se face în contra votului universal, ar rămânea în cadrele argumentelor principiare, n'ai avea ce zice. Pui argumente în fața argumentelor, ca cele mai tari să învingă. Dar e supărăcios din cale afară, când vezi, că se recurge și la armele calomniei și ale denunțării, numai pentru a se agita în contra votului universal.

Astfel un ziar maghiar răspândit scria în numărul de Duminecă, cum că ar fi o mare nesocotință introducerea votului universal la noi, fiindcă s'ar întâmpla aceea ce s'a întâmplat și la ștergerea iobăgiei: ceice s'ar împărtași de acest drept și-ar arăta recunoștința în fe-

lul cum la 1848 și-au arătat o Moții din Ardeal și Sârbii din Banat, lupțând în contra Maghiarilor. În felul acesta vin apoi prezentate naționalitățile în fața opiniei publice maghiare ca nerecunoscătoare, deci nevrednice de a fi împărtașite de drepturi mai mari cetățenești, în cazul dat de votul universal.

Credem, că nu e cu cale a se scoate arme politice din tristele întâmplări, la cari se provoacă ceice combat votul universal cu fapăturile Moților dela anul 1848. Dar făcându-se totuși vorbă despre ele, ar trebui ca lucrurile să nu fie întochiate și să nu fie expuse altcum, decât numai așa cum s'au întâmplat. Pentru că întâi de toate nu e adevărat, că ștergerea iobăgiei ar fi fost un act de grație, care s'ar fi făcut la 1848 în interesul și de dragul naționalităților din patrie, căci ea s'a făcut sub presiunea spiritului timpului, căruia cei de atunci nu îi s'au mai putut împotrivi, și s'a făcut pentru țara întreagă, deci și pentru Maghiari, ori în prima linie pentru Maghiari. Recunoștința și-au primit-o apoi ceice au făcut ștergerea iobăgiei în forma simpatiilor generale, ce li s'au arătat din partea străinătății, simpatii, cări numai atunci au dispărut, când s'a văzut, că celelalte drepturi și libertăți, Maghiarii vreau se le oprească numai pe seama lor, fără a le extinde pe deaintregul și asupra tuturor naționalităților celorlalte din patrie. Nu e adevărat apoi nici aceea, că Românii și Sârbii ar fi pus mâna pe arme pentru a-și răzbuna asupra Maghiarilor, cari i-au scos din jugul iobăgiei, căci nu din dușmănie au pus ei mâna pe arme, ci au fost chemați la arme, din partea stăpânirii de atunci, pentru a apăra tronul, care era periclitat. Cumea ciocnirile s'au dat între ei și Maghiari, este a se atribui fatalități, că Maghiarii au ajuns în conflict cu tronul, iar Românii și Sârbii

nu se puteau pune, decât numai pe partea tronului.

Dar să nu tragem vâul de pe zilele, cari ar trebui să fie date de tot uitării, și dintr'o parte și din alta. Să rămânem pe lângă constatarea, că ștergerea iobăgiei a fost un postulat al vremii, care a trebuit să fie împlinit. Tot așa postulat al vremii e apoi și sufragiul universal, care asemenea va trebui să fie împlinit, ori astăzi, ori mâine. Introducerea lui se va mai putea amâna, dar de tot împiedecată nu va putea să fie, pentru că o cere duhul vremii, care e mai puternic decât toate guvernele și toate partidele din lume.

Arhiepiscop catolic, care trece la ortodoxism. *Cetim într-o foaie din București, că la mitropolia de acolo a sosit înștiințare dela superiorul bisericii ortodoxe române din Paris, că Arhiepiscopul Iosif René Villatte a cerut să fie primit în sinul bisericii ortodoxe române, al cărei Primat este I. P. S. Sa, Mitropolitul Atanasie din București. În cererea sa Arhiepiscopul Villatte declară, că se lapădă de erorile romane și protestante a sectelor din Occident și că se supune întru toate legilor bisericii ortodoxe, fără nici o condițiune, fiind gata a depune demnitătea de Arhiepiscop, dacă așa s'ar cere din partea I. P. S. Sa, Mitropolitului-Primat al României. Actul a fost examinat bine în București; și I. P. S. Sa Mitropolitul-Primat al României a răspuns superiorului bisericii ortodoxe române din Paris, că primește cu bucurie cererea făcută de Arhiepiscopul Villatte. Crede însă, că ar fi mai corăspunzător canoanelor, dacă numitul Arhiepiscop catolic ar intra mai întâi în comunitate spirituală cu Patriarhul sirian ortodox din Antiohia. După prezentarea actelor canonice primite dela scaunul patriarhal ortodox din Antiohia, primirea în sinul bisericii ortodoxe române ar putea apoi să urmeze fără bedecă.*

FOIȘOARĂ.

Frânturi de ziar.

De D. B. deleanu.
(Fine.)

Nouă prozace vecuri și mai bine au dispărut în infinit, de când s'a auzit cerscul imn: „Mărire întru cei de sus lui Dzeu, pe pământ pace și între oameni bună voie”. . . și de când păstorii s'au prosternat înaintea așternutului sfânt ce ascundea în sutece sărăcioase pe împăratul măririi, venit să ne mântuiască.

În seara aceasta sfântă, plină de iubire și bucurie îmi apare viza Mântuitorului Cristos . . . Și din a Lui viață sfântă o scenă se petrece înaintea sufletului meu:

Conglomerate mare de oameni ateargă în biserică. În fața vine Arhiepiscopul Ahna, urmat de soldați și mult norod. Isus îi privește cu blândețe, stând răzimat de o columnă, în mână încă ține biciul.

Alfriu. (cătră Ahna) Stăpâne, acest om cu biciul ne-a bătut și legea ni-a stricat. Pedepsește!

Ahna. (cătră Isus) Cine ești tu?

Cristos. (înștit) Isus Nazarineanul! Ce voești?

Soldații. (mirați) Nazarineanul! Cel care fiul lui Dzeu se numește? Uitați!

Ahna. (cătră soldați) Ce vă mirați? Vești că e numai omca voi! (cătră Isus) Ce-i Nazarinean? Tu care vobești despre iubire, blândețe, și în mână biciul? Și biciul e arma iubirii?

Cristos. Tu zici! Biciul acesta cu care am alungat pe păcătoșii din casa Domnului, arma iubirii a fost, a iubirii și dreptății, care dă în neordinioși, laconi, măreți, înșelători și în voi cei ce ați ales lucrul sfânt al Domnului loc unde să plămăiți mișeliile voastre (Ps. LXXIV).

Soldații (cu furie) Cum îndrănește să vorbească așa acest Nazarinean? Să alungăm afară!

Ahna (outernic) Fiul lui Iosif! Ce grăești? Pe tine însuși ar trebui să te bați cu el, tu ești oel măreț.

Cristos. (cu blândețe) „Pentru slăbiciunile mele omenești eu voi suferi”.

Ahna. Fiul lui David! Cum ai îndrănit să strici legea și obiceiurile bătrânilor?

Cristos. Eu n'am venit să dărâm, ci să zidesc. Adevăr grăesc vouă, că de vești strica această biserică, eu în trei zile o voi zidica.

Toma. Aceasta par'că nu o pot crede.

Norodul. (cătră Caiafa ce intră în fruntea mulțimei) Să fi binecuvântat, stă pâne!

Cristos (nu vrea să-i observe) Au nu este soris, că casa mea casă de rugăciune

se va chema la toate neamurile? Iară voi o ați făcut peșteră tâharilor? (Marc XI. 17) Și voi prești îngâmfați și laconi sunteți, că săvârșiți nespuse nedreptate. Părădelegea cea mare voi o săvârșiți, păngărind astfel deodată și cortul Domnului și zilele ce Lui sunt închinute. (Psalm. XXVIII.—18) Poporul ascultă cu mirare.

Caiafa (cătră norod) Liniștiți-vă! Să nu vă conturbe cuvintele lui nesocotite. (cătră Isus) Multe am auzit despre tine și învățăturile tale. Spune-ne ceva și nouă, că suntem curioși.

Cristos. Eu nu vorbesc la urechi, ci la sufletele înstate. Adevăr grăesc vouă: Nu va trece mult, când toți veți bea din apa ce v'o dau eu, și bând nu veți înseta în vece, că apa care eu voin dau, se va face în voi izvor de apă vie spre viața de vece. Spălați-vă, curățiți-vă, ștergeți rântățile din sufletele voastre. Învățați-vă a face bine, căutați judecata, mântuiți pe cel năpăstuit. . . (Isaia I.—10—23). Ascultați cu vântul Domnului, domnii Sodomului, și luați aminte la legea lui Dzeu, norodul Gomorului! (Isaia I.—10—13). Eu nu zic, că adesti păeți întru cari voi plănuiți oatele voastre, — sunt curăți, ci spun că voi zidurile lui le ați neoinstit și murdărit, minșind unul cătră altul.

Fata lui Iair. (Sic și vorbind) Doamne, ejută-mi! E Cristos care mângâie pe cei întristați!

Toma (singur) Oare drept să vorbească?

Cristos. Un sanctuar este, și acela e sufletul. Eu sufletul milioanei o tempļu voesc a-l promova. Și știu, că vouă — Caiafa și ție Ahna și la toți ceialalți preoți — nu vă convine aceasta. Că dacă eu voi elibera sufletul din abisul întunecării, cum veți putea domni voi? Eu sunt pânea cea vie, care s'a pogorât din cer, o primiți și vă hrăniți cu ea! De va mânca cineva din pânea aceasta, va trăi în vece, că pânea care eu v'o dau, trupul meu este. (Ioan VI.—48—68).

Ahna (ironic) Cum poți tu să ne dai trupul tău să-l mâncăm?

Toma. Oare într'adevăr ni l ar putea da?

Cristos. Amin, amin zic vouă. De nu veți mânca trupul Fiului omeneș și nu veți bea sângele lui, nu veți avea viață întru voi. (Ioan VI.—48—68). (Sgomot enorm. Pe ușa se îmbuțește mulțimea).

Toma (șie-și) Eu până nu mi-o dă, par'că nu ored.

Caiafa (cătră Isus). Poți merge, fi s'gur că pe noi nu ne-au infectat învățăturile tale.

Cristos. Pace vouă! Mă voi reîntoarce, dar dintâi se vor dărâma zidurile Ierusalimului. Pace vouă! (poporul îi face loc să iese. Afară cătră fata lui Iair, care-l urma). Ce voești fiica mea?

Scrisori din America.

Predica în bisericile de aici și la noi.

De preotul Ioan Poda.

Americanul e om practic, iubește tot ce e practic, și de teorie se ferește ca de cecece nu aduce nici un folos.

El e practic pe stradă, e practic în casă, în familie, în fabrică, pe tramvai, pe tren; e practic în îmbrăcăminte, în mișcări, în mâncare, în beutură; e practic în toate, până chiar și în biserică, în rugăciune, în predică.

Rugăciunea americanului e scurtă, pentru că „timpul costă bani” adeseori și în zi de Duminecă și sărbătoare.

Predicile sunt practice, pentru că preoții de aici — foarte isușiți predicatori — zic că: predicile teoretice sunt asemenea unui lac, iar credincioșii cari sunt siliți a asculta numai predici teoretice-dogmatice, sunt asemenea fiavelor de iarbă cari se ofilesc sau pier sub stratul de apă. Predicile practice însă sunt asemenea soarelui, care dă viață, care încălzeste, dar care și usucă și veștejește; iar credincioșii cari ascultă numai predici practice sunt asemenea florilor, cari pier în dogoreala soarelui. Pentru viață e mai multă lipsă de căldură și lumină. Un preot trebuie să predice pentru a îndrepta și a susține viața, e dator a predica pentru viața care o trăim, adică practică. Rar de tot prinde bine și câte-o predică teoretică. O astfel de predică după 10 practice e asemenea picurilor de rouă, sau a unei ploii răcoritoare, care nimicește puterea soarelui de a usca, și contribuie la viața pe acesta o dată la tot cecece este viu pe pământ.

Omul constă din suflet și trup. În lumea materială trăim mai mult cu trupul decât cu sufletul. Sufletul este numai flacăra unei candelă, care se stinge îndată ce se isprăvește uleiul. Dacă însă uleiul e înnoit și reînnoit, candela luminează încontinuu, și dacă omul e în stare a-și face o viață zilnică curată, atunci urmează dela sine, că și sufletul lui e curat.

Îngrijind de sănătatea, nutreământul, curățenia trupului tău și al deaproapelui tău, îngrijești de sănătatea, nutreământul, curățenia sufletului fără a te gândi măcar la aceasta, fericindu-te pe tine însuși și pe deaproapele tău trupește în lumea trupurilor, și sufletește în lumea sufletelor.

Și e adevărat!

Dacă un preot prin predicile sale e în stare a face din ei muncitori buni, sănătoși, curățitori, dacă e în stare a distruge credințele deșarte, credința în păcăleală, în slujbe mincinoase, în duhuri cari nu există; și dacă un preot e în stare prin predicile sale a îndupleca pe credincioșii săi la fapte de milostenie, a ajuta pe cel sărac, nevoiaș, nenorocit, a cinsti averea și onoarea deaproapelui, n'a făcut oare tot ce este plăcut lui Dumnezeu? Sau doară nu însemnă aceasta mai mult ca și când acei credincioși ar ști din doscă în doscă toate dogmaticele și catehizmele din lume? Oare nu sunt acei credincioși mai curățitori sufletește, decât când ar ști întreaga scriptură, iar în realitate ar fi niște făcători de rele.

O, da! Nu dogmaticele, nu teoriile, nu porunciile ferice pe oameni, ci faptele bune, prin cari se împlinesc porunciile.

Fecioara: Doamne, eu știu că ai venit să arunci pe pământ focul dragostei curate (Luca XI.—49), din tinerețile Tale numai pentru a fi iubit, ai luat asupra Ta — cu mai mult dor decât Iacob cel îndrăgostit pe Rahila — multe suferinți (Ps. 88), te rog cu lacrimile mele, vindecă-mi inima de floral dragostei nenorocite.

Iair (cu temere) Fie-ți milă de fiica mea, Doamne! Ea a fost logodită și i se apropia ziua nunții, când Lazar din V. tania — atât de iubit — a murit. Vindecă-i inima îndurerată, că numai pe ea o am și mi-i teamă că mă va părăsi, mergând la logodnicul ei, pentru care — vezi — cât de mult suferă.

Cristos (cătră fecioară) Fiica mea! Știi o cine vorbești tu?

Fecioara. Da, Doamne! Tu ești Cristos, fiul lui Dzeu, cel ce ai venit în lume, ca să ne înveți a iubi și să ne mântuești.

Cristos. Adevăr! Crede numai...

Fecioara. Doamne! cât de mult am iubit. Și așa, că iubirea curată e sfântă, că doar Tu o propagi și binecuvintezi și împreună pe cei ce se iubesc! Reînnoește-mi iubirea din suflet, ia-mi din inimă floral dragostei, cu mult mă munceste și zilele mi le amărește. El a intruchipat întreaga iubire a inimei mele. Și când mă legănam în fericiere și atâtă dragoste, s'a dus... ducând cu el fericierea, iubirea mea, lăsându-mi lacrimi... dor... Mântuitorule!

Celce e om bun și cu bunătate se apropie de vecinul său, e fericit. Iubește-te pe tine însuși, iubește pe deaproapele tău, prin fapte, și atunci chiar fără să vrei, iubești pe Dumnezeu.

În acest punct preoții americani sunt modele și credincioșii lor asemenea, neșocotind vagabonzii, cari au venit aici din țările Europei, și cari nu voesc să știe de nimic bun, frumos și cuvințios.

Un preot care în America e teoretician, acela pentru americani nu e preot. Deaceea americanii nu prea bucură ascultă bunăoară predicile catolice, cari aproape totdeauna sunt teoretice, în cari nu se vorbește decât de „singura biserică mântuitoare, biserică catolică”.

Bisericile catolicilor sunt numai ale catolicilor, celelalte sunt ale americanilor, ale tuturor americanilor.

Din biserică catolică iasă mângăiat numai catolicul; dar din o biserică presbiteriană, methodistă, independentă, reformată etc. americanul, fie de orice lege, de orice confesiune, totdeauna se simte bine și mulțumit.

Se rostesc și în aceste biserici predici teoretice, dar numai foarte rar, și atunci nu se hulește nici legea, nici biserică altuia.

Cum stăm noi?

Noi, preoții români, stăm foarte departe, și credincioșii noștri deasemenen. La noi sau nu se predică, sau ce se predică, e numai teorie, care nu stă în legătură cu viața, care nu aduce aproape nici un folos sau un folos mic de tot. Și pentru ce?

Pentru că ne am dat așa.

Cât de comod pornește preotul nostru la biserică, când știe că nu are să predice. Și cât de comod predică un preot al nostru, — când predică, — netrăgându-și seama, că în predică lui nu s'a spus nimic ce ar fi spre folosul ascultătorilor. Căci ce spune? Nu are ce! Aici în America toți preoții își lucrează predicile, și le învață, le studiază. Preotul nostru nu-și alege înainte o temă, nu-și scrie predica, nu o studiază. Prin multe, foarte multe vorbe, și prin citate greșite, prinse în fuga gândului de ici de colo, aruncate în tot locul unde nu are ce spune dela sine, excoalează preotul nostru, și prin aceea, că repetă zecă și a sută oară, „Dumnezeu s'a îndurat spre noi și a trimis în lume pe fiul său, ca să ne mântuiască de păcatul strămoșesc”. Așa la Crăciun, așa la Paști, așa la Rusali, așa în toate Duminecele și sărbătorile, mai adăugând totdeauna „care astăzi se naște”, „care astăzi înviază” etc. etc.

A dat acel preot, un nou nutreământ fiilor săi sufletești? I-a îndemnat la ceva nou, care până acum le era necunoscut?

Nu! Doar credincioșii noștri la rândul lor încă își împlinesc datorințele ca și preotul.

Preotul mai mult din comoditate rostește o predică slabă, pe care a mai rostit-o încă de zeci de ori, iar credinciosul doarme și numai la „Amin” se ridică din strană, știind că urmează „Tatăl nostru” apoi e gata slujba.

Dar mai este ceva, și încă ceva foarte urât și condamnat, ce nu lasă pe preoți să predice. Sunt păcatele noastre, ale preoților, ale noastre, în mâna cărora e pusă soarta poporului nostru. Suntem păcătoși și noi, și adeseori foarte păcătoși, dar ne asundem păcatele, și ca nu cumva să ne bărâncă cineva, vecinul ne plân-

săjută-mi, nu lăsa să piară atâtă dragoste curată, nu lăsa ca iubirea să fie cauza suferințelor și lacrimilor mele. Biocul în mâna Ta s'a prefăcut în arma iubirii, prefă zilele triste ce atât de mult mă sbuciucesc, în zile de fericire... senine... ca viața-mi ușoară să fie...

Cristos (cu b'ândetă) Iubește numai, că suferința ta nu va ținea mult. Eu sunt învierea și viața, cel ce crede în mine, de va și muri, viu va fi; și tot cel ce trăiește și crede în mine, nu va muri în veci... (merge urmat de mulțime).

— 25 Decembrie.

Aseară am scris și ascultat colindele băieților până târziu, că aducerile aminte nu au lăsat somnul să vină la mine.

Pe la cântători era, când am părăsit masa de scris.

În vis trăiam zilele de fericire a copilăriei mele. Mă vedeam băiat mic în mijlocul părinților și surorilor dragi. Stam cu toții și ne rugăm... și cântăm... iar deasupra noastră par'că auzeam armonia tonurilor îngerești... al cărei efect misterios ne liniștea — ridica — ne da sripi de sburat... Mama ne aduna la sinul ei și ne povestea de minunile acelei seri, noi o ascultam cu fericiere... și așteptam pe micul Crist, care ne va aduce daruri și multe bucurii. Vedeam îngeri... fiori... simțeam întreaga fericire a raiului...

gem de greutăți și piedeci, cari uneori mai pot fi îndreptățite, în cele mai multe rânduri însă, nu.

Și părerea mea este, că aceste păcate formează cea mai mare piedecă, care oprește preoțimea noastră de a introduce în biserică predica practică, și de a combate anumite păcate și rele cari sunt dintre cele mai mari. Pentru că în o predică practică, preotul e dator a aduce pildă vi, exemple pe cari credincioșii le văd și le cunosc singuri. Mai înainte aduce de pildă pe Cristos, în al doilea rând pe sine însuși, apoi pe alții și altele.

Dar să vedem cum se predică în America? Preoții bisericilor de aici (afară de cea catolică) trăiesc din darurile benevoale ale credincioșilor, din cari se zidesc și susțin și bisericile, și astfel sunt avizați numai la popor.

Toate bisericile sunt independente de stat. Toate au fost sărace, afară de biserică catolică, care și-a pus beză fondurilor de astăzi din bani europeni și dacă astăzi au ceva, acela e rezultatul unei cinstite chiverniseli, și al dragostei de jertfă a credincioșilor, cari și astăzi jertfesc foarte mult.

Cine crede că în Niles O. șase, numai șase familii au zidit și susțin o biserică și un preot?

Cine crede, că sunt aicea zeci și sute de biserici, zidite și susținute, împreună cu preoții lor de câte 10—20—30 familii de muncitori? Și închipue-și oricine ce modele de preoți trebuie să fie aceștia, când așa zicând fac din credincioșii lor adevărați robi, fără ca să-i poată sili prin vreo lege!

Dar nici nu e lipsă de lege.

Unde preotul e adevărat păstor, unde legea lui Cristos nu numai se propovăduiește, ci se și îndeplinește, acolo Dumnezeu veghează, credința întărește, trupurile păzește, munca sporește și darul îl înmulțește.

Și cei mai mulți dintre acești preoți sunt astfel. Fînd siliți a trăi dela credincioși, de ei trebuie să îngrijasă, și darul lor trebuie să-l răsplătească.

Dacă fabrica sau „farma” de muncitorilor hrana trupească, preotul le dă hrana sufletească, nu vorbind despre suflet, ci arătându-le cum să muncască, cum să cruțe, ce să cruțe și pe a cui samă, cum să cinstască și iubească pe deaproapele, și prin aceasta conducându-l la o viață fericită, atât pământească cât și vecinică.

Am în vedere în primul rând pe preoții methodiști. Preotul nu bea! Prin urmare are dreptul de a se aduce pe sine pildă vie în această privință, și din datorință în fiecare an rostește o predică sau două „despre beție și urmările ei”, ca celor nebutori să le reamintea binele ce și-l fac singuri, iar pe cei butori să-i îndemne a se lăsa de acest obicei.

Nu predică ca să fie predicat. Nu înșiră vorbe goale, ci citează câteva locuri potrivite din Biblie, zic numai câteva; aduce pilde dintre cei de față, chiar cari singuri spun ce economie mare fac prin abținerea dela beutură, și ce fericiti sunt în casele lor, apoi citește date din statistică, prin cari se arată câtă beutură se consumă, câți bani merg în vân, câți dintre butori merg în temniță, în spitale, în casele de nebuni, și câte familii se nefericesc.

Închipuească și ori-cine un preot bun, abstinent, rostind o astfel de predică. Închipuească și efectul ce-l produce o

Dar vis a fost numai...

Azi sunt singur, departe de toți cei dragi, înconjurat numai de amintiri, cari des mă cercetează.

Clopetele cheamă pe oameni la biserică, eu stau cu gândul departe, la acel ce azi ne-a adus nădejde... iubire.

Doamne! Iubire vecinică, bucurie, mântuire ai adus azi pe pământ. În inimă nădejde ai lăsat, ca orezând în Tine viață nouă să dobândim. Azi ai împreunat iubirea cu credința... ni-ai spus că la iubire trebuie inimă... și suflet la credință... Binecuvântat să fie împăratul, cel ce vine întru numele Domnului! pace în cer și mărire întru cei de sus. Oana!

Departe într'un sat de munte în chiliă-i frumos aranjată stă o ființă cu inima îndurerată... dar cu multă credință în Tine. Rogu-mă Tine, redă-i iubirea de mai înainte și o împreună cu credința i mare... Te-ai născut nouă, ca să ștergi suferințele... și în suflet pace să aduci. Șterge, Mântuitorule, lacrimile celor ce cred în Tine, iar din inimile lor alungă floral dragostei pierdute, ca iubire nouă să primească și fericire într'însa să sălășluiească și bucurie, iar sufletul să se veselescă de nașterea Ta. Aceasta e ziua, care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și veselim într'însa...

astfel de predică, și spună cineva, că și numai pentru o astfel de predică preotul nu merită plata de pe un an?

Preotul nu poate păgubi pe nimenea, nu are prilej, și nu-i este ertat. Rostește deci în fiecare an o predică despre abținerea de la furturi și pagube, în care pe sine se aduce de pildă iarăși.

Preotul are de obicei o plată modestă. El nu face lucru și risipă. Aducându-se pe sine, aducându-și casa sa de pildă vie, el rostește în fiecare an o predică în materia aceasta.

Preotul se ocupă cu cetul. El oțetește și sorie până la moarte, îndeamnă deci și pe credincioșii săi să guste din roadele științei, în măsura în care pot să facă lucrul acesta.

Preotul e creștin bun. El nu crede, decât cecece învață legea creștină, combate deci orice credință deșartă, care s'ar ivi între credincioșii săi.

Cine a mai auzit apoi, ca un preot să predice despre datorința servitorilor față de stăpâni, și datorințele stăpânilor față de slugi, datorințele omului față de pământ, datorințele plugariului față de semințe, datorințele față de plante, datorințele față de animale, datorințele față de obiecte, cum e bunaoară mașina la care trudește muncitorul, plugul și grapa cu care plugariul își cultivă pământul?

Cine a auzit la noi, ca un preot să predice despre îngrijirea vitelor, despre curățenia curții și caselor, despre împlinirea datorințelor față de doctori, acești binefăcători ai omenimei?

Și despre toate aceste teme un preot american, methodist sau presbiterian predică cu atâta dibăcie — bunăoară despre suferințele animalelor și datorința față de ele, — încât credincioșii toți lăcrămează, ca și când ar fi vorba despre o foamete omorătoare de oameni.

Dar acestea se par ridicole pentru noi și omenii noștri.

Să ne întorcem deci la altele.

Cine a auzit la noi predicându-se contra cămătăriei, zavistiei, șgârceniei?

Câți dintre preoții noștri au predicat despre credința deșartă, combatând credința în smei, în iele, în farmece, în descântee, în păcăleală, în vrăji?

Câți dintre preoții noștri predică despre cinstirea Duminecii și sărbătorilor, despre averea și onoarea deaproapelui?

Care preot și-a luat osteneală ca în o serie de predici, fie numai două trei, să deslușească pe credincioșii săi „tu ce constă taina pocăinței”?

Și cine e acela, care dacă în adevăr a predicat, s'a putut aduce pe sine de exemplu, sau care poate arăta rodul pe care l'a adus predica sa, în materia aceasta?

Vor fi excepțiuni, sigur că vor fi; dar tot atât de sigur e și aceea, că cei mai mulți au lăsat și lăsa afară din predicele lor aceea ce n'ar trebui să lipsească: persoana și purtarea lor!

Dela sate.

Sărbare școlară în Hondol.

În înțelesul ordinului Preavenatului Consistor Arhidiecezan, din toamna trecut, comitetul parohial din comuna Hondol a decretat ca hram al școlii noastre de aici sărbătorească „Banavestire”.

În urma acestei deciziuni, în ziua Banavestirii, anul curent, s'a ținut la școala noastră prima sărbare școlară până acum neobișnuită, care a decurs în chipul următor: la orele 11 s. m. după serviciul divin, la îndemnul părintelui Mihai, poporul în număr mare a venit dela sfânta biserică deadreptul la școală. Aici părintele Mihai a ținut o cuvântare despre „Însemnătatea religiei în viața poporului nostru”, arătând în mod convingător, că numai un popor religios și moral poate avea trai mulțumit în lumea aceasta zbuciumată. A urmat cântarea „Lăudați-l, că e mare Dumnezeu”, apoi dialcul „uu e iertat a strica ouăburile paserilor”, predat de doi băieți de școală. A urmat cântarea de primăvară „După zile reci și grele”, apoi o fetiță a declamat poezia religioasă „Maică precuroasă”. A urmat un alt dialog „Despre bunăoară înțea” predat tot de 2 fetițe de școală, apoi cântarea „Un tată din veșhime”, o poezie glumeată și instructivă „Povestea vorbei”, declamată de o fetiță de școală, și un alt dialog „Rașinea închipuită” predat de alte două fetițe, altă poezie glumeată „Povestea găștelor”, și poezia istorică „Visul lui Petru Rareș”.

Învățătorul Câmpean a ținut apoi poporului o cuvântare „Despre folosul învățăturii” îndemnând poporul la dragostea de carte. La urmă a mai vorbit părintele Mihai punând la inima poporului

ubirea neştirbită oătră așezămintele noastre culturale, biserica, școala. S'au împărțit tuturor elevilor școlai noastre cărți mici de rugăciune în preț de 6 coroane procurate dela librăria Arhidiecezană pe cheltuielile dnilor noștri poporeni: Dumitru Găț episcop și Ioan Peternel notariul comitetului parohial.

Pe păretele din față al salei erau câțarete ptergare, servetele, mâneci de cămeși, pumnării, dantele toate lucrute frumos de fetițele școlai noastre; iar pe masa școlai erau înscrute sănute, jucari, plugi, greble, și toate de școlari din lemn în miniatură.

Această miază expoziție de unelte economice și de lucruri de mână femești, s'a aranjat de studenții parintelui Mihut și a învățătorului actual, cari în conferințele lor didactice ce le-au ținut până acum, au cerut a găsi niște mijloace de a face pe ocol de la școala mai activă, mai iscusită și mai interesată față de viața noastră economică.

Poporul adunat în număr mare la această sărbare școlară a avut o adevărată zi de bucurie, a zi de reoare sufletescă și la urmă s'a depărtat mulțimit și mângăiat de cele ce a auzit și a văzut cu această ocaziune.

A fost o gândire feroică din partea Preavenerabilului Consistor introducerea hramului și pentru școlai noastre populare, căci de pildă, în tractul Devei numai școala din Deva și cea de aici își mai au învățătorii lor definitivi cu salariu regulat după legea nouă școlară, și acoperit din mijloacele proprii, pe când toate celelalte comune din tract sunt sau fără școli confesionale, sau cu învățători de școlă.

Sărbările ținute la z uahramului școlai noastre promit a se desvolta cât mai frumos în viitor și vor avea urmări feroice pentru popor. Cănd se vor face de bărați cu dragoste cănd neamul nostru, au să ajungă a fi tot atâtea adevărate sărbări naționale culturale în fiecare comună unde vom putea susține noi înșine câte o școală confesională. Aceste școlai vor fi în viitor niște fortărețe miază, unde se vor retrage sufletele celor setoși de cultură națională.

Hondol, la Bunavestire 1911.

Ioan Câmpean
învățător.

NOUTĂȚI

Contribuiri pentru „Muzeul școlar”. Pentru înființarea Muzeului școlar au mai intrat la direcțiunea seminarului „Andreian” oferte în bani dela Ioan Gavrilescu par. în Țințari 2 cor. și dela Vasile Andreiu, par. în Corueni 3 cor.

Conflict înlăturat. Din Sofia se anunță, că în afacerea școlară s'au aplantat diferențele ivite între guvernul bulgar și cel român: stăt școlile românești din Bulgaria, oăt și școlile bulgărești din România vor fi redeschise.

Despre Aron Pumnul. În numărul mai nou al „Neamului Românesc Literar” a apărut un interesant răspuns, dat de Aron Pumnul la invitarea ministrului Moldovei de a veni ca profesor la universitatea din Iași. Răspunsul cuprinde condițiile puse de Aron Pumnul și alte amănunte; 1860, și a fost cernăuț, dl Septemvrie 1860, data de găsire de 15 Toma G. Bulat printre hărțile rămase dela ministerul instrucțiunii publice al Moldovei pe anul 1860.

Societate de autori dramatici. Prima societate a autorilor dramatici români s'a constituit săptămăna trecută în sala de conferințe a Ateneului bucureștrău. Au luat parte 21 de persoane. Regina Elisabeta a fost numită președintă de onoare. Membri de onoare au fost aleși domni Delavrancea și Carsigiale. Scopul societății este apărarea intereselor morale și a drepturilor materiale ale autorilor dramatici români, strângerea legăturilor de solidaritate profesională dintre acești autori, propășirea literaturii dramatice în toate țările locuite de români, și în sfârșit întemeierea unei case de ajutor și penziune pentru membrii societății.

Promoție. Dl Remus Furduliu fiul protopresbiterului din Câmpești a fost promovat în 8 Aprilie n. doctor în drepturi la universitatea din Cluj.

Act de mulțămire. Ilustrului Domn Vasile de Stroescu exprim în numele parohiei noastre sincere mulțămiri pentru suma de 200 coroane, dăruite în scopul reparării sfintei noastre biserici. Tăpăreș, în Martie 1911. Vasile Suciu, preot ort. român.

Alegere de preot. Ni se scriu următoarele: Duminecă în 27 Martie v. s'a săvârșit alegerea de paroh în Vulcan. Au fost 5 concurenți. Dintre acestia au obținut Victor Ungur 143 voturi, Nicolae Cerbicean 54 și N. Tomuș 1 vot. A fost declarat ales Victor Ungur. Alegerea a decurs în cea mai mare ordine. De nou a lesul paroh se leagă frumoase nădejdi.

Expoziție de tablouri. Atragem atențiunea publicului asupra expozițiunii de tablouri deschisă în sala de gimnastică a gimnasiunii de stat din loc, strada Reissensfels. Expoziția cuprinde aproape 100 tablouri, pictură în ulei. Pictorul e din America, unde și-a făcut și studiile. Tablourile prezintă atât din punct de vedere al conceptului, cât și al executării artistice, o valoare însemnată. După părerea experților această expoziție întrece cu mult expozițiile obișnuite prin Sibiu. Expoziția e deschisă până în 15 Aprilie n. dela 9—12 și 2—6 ore. Taxa de intrare 1 cor.

Capul lui Cromwell. La o ședință ținută zilele acestea în institutul arheologic regal din Londra a fost arătat capul imbalzat al lui Cromwell. Acest celebru dictator al Angliei a confirmat tenența de moarte al regelui Carol I. (1649) și a guvernat țara sub titlul de Protector, până la moartea sa (1658). Capul dictatorului în vremea din urmă se găsea în proprietatea unei familii de preot, unde s'a păstrat din tată în fiu ca o prețioasă moștenire.

Tribunal în Hașeg. Vineri s'a prezentat o deputațiune din comitatul Hunedoarii la ministrul de justiție Székely, ca să ceară reinstalarea în Hașeg a tribunalului, care existase în orașul acesta până la anul 1876.

Monete prețioase ardelen. În Frankfurt pe Mein s'a licitat zilele trecute o colecțiune de monete. Grupa cea mai mare și cea mai importantă din colecțiunea aceasta se alcătua din monete ardelen, dintre care unele s'au vândut cu prețuri foarte mari. Un galbin de pe vremea principelui Sigismund Báthori (1598) s'a dat cu 535 de mărci; o altă bucată având pe Moise Székely (1603) cu 1150 de mărci; o monetă de pe timpul lui Gabriel Báthori, tarnată în Sibiu (1612), cu 535 de mărci.

Separarea bisericii de stat. Din Lisabona se scrie, că ministrul justiției a prezintă consiliului de miniștri proiectul de lege pentru separarea bisericilor de stat. Textul acestei legi va fi publicat săptămăna aceasta.

Sfatuitor la alegerea carierii. O înoire practică s'a introdus în orașul Halle: s'a înființat un institut, care dă sfaturi celor neorientați în alegerea carierii. De sfaturile acestui institut se folosesc persoane din toate clasele sociale, atât femei oăt și bărați.

Opereta în Germania. O statistică teatrală pe anul 1910 dovedește, că în Germania s'au reprezentat în anul trecut operetele lui Lehár și Fall mai adeseori decât piesele lui Schiller, Goethe, Lessing, Ibsen, Björnson, Hauptman și ale altor autori de samă. Estă câteva cifre pentru anul 1910: Fall a avut aproape 4 mi de reprezentații, Lehár 2200, Schiller 1900, Iohann Strauss 1300, Sadermann 1026, Shakespeare 961, Ibsen 725, Goethe 589, Björnson 465, Moliere 277. Operetele nu numai oăt s'au reprezentat mai des, dar au fost cu mult mai bine cercetate, decât celelalte reprezentațiuni.

† Horia Romulus Giurgiu, elev în cl. VII. a gimn. rom. din Brașov a decedat în etate fragedă de 17 ani în 24 Martie la 9 oare sara în clinica din Cluj. Rămășițele pămăntești ale feroicului adormit în Domnul s'au depus spre vecinică odihnă în oimierul parohial din Parcăreni, Sămbătă în 26 Martie 1911. Tre-i țărăna ușoară!

Mulțămită. Aducem mulțămită generosului și de Dumnezeu trimesului bărbatului Vasile de Stroescu, pentru ajutorul de 500 cor. dat la zidirea școlai noastre. Hașfaleu în 28 Martie 1911. Nicolae Doctor, paroh.

Operă în Sibiu. Domnul director al teatrului, Leo Bauer, și-a compus o societate de operă, din puteri artistice alese, cu care va da o serie de reprezentațiuni în teatru orășnesc din loc. Prima reprezentație va fi Luni în 17 Aprilie n. Se va da opera „Fidelio”.

Dare în judecată. Văduva marelui sugetar și scriitor rusesc Tolstoj, contesa Sofia Tolstoj, a fost dată în judecată de parchetul din Petersburg pentru reeditarea unora din scrierile defunctului, interzise de cenzură.

Cercul Continental Renlow. Atragem atențiunea publicului asupra renumitului cerc continental Renlow, care în 15 Aprilie n. își începe reprezentațiunile interesante în Piața lemnului. Are artiști de prima clasă și cei excolenți și bine dreșți. Amănuntele se pot ceti pe afișe.

Raport anual. Primum la redacție Raportul anual al societății academice „România Jună” din Viena, pentru anii administrativi 1908/10. Societatea aceasta a studenților români dela universitatea din Viena a avut în anul din urmă 49 de membri ordinari. Are o bibliotecă care astăzi constă din 1965 opuri. Starea averii actuale: peste 34 de mii coroane ca fondul neatacabil, 17 mii ca fundațiune jubilară pentru crearea unui alumneu român în Viena, și alte câteva fonduri mai mici. Membrii lipsiți ai „Romăniei Jună” s'au împărțit și acum de mai multe favoruri: ajutoare bănești în sumă de peste două sute coroane, locuință gratuită la 4 membri, rechisale și cărți de studiu ș. a.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moți, aplicați la meserii, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit: Ioan Berca, paroh (Cohalm), Vasile Părăianu și George Iutu, învățători (Mag), câte 3 cor.; Teofil Călimar, învățător (Reșinari), în amintirea Drolui P. Șpan, 2 cor., ear în al nașei sale Ana Coșca n. Opreș, fost soție de notar în Poplaca, 3 cor.; Dr. I. Dobre, protopresbiter (Deva) 2 cor.; Mihail Jourca, notar (Reșinari) 4 cor. Nicolae Damaș, paroh (Varmaga) și Nicolae Șerbu, învățător (Polna), câte 1 cor.; Petru Fântână, ec. (Tălmăcel) 50 bani; Ioan Călimar, inv. pens. (Cornășor), 20 bani și Eugenia Tordășian, profesoară, 10 bani, Starea fondului cor. 295-10.

Pretrecere în Reghin. Tinerimea română din Reghin invită la petrecerea ce o va aranja Duminecă în 30 Aprilie n. a. c. în sala cea mare a „Hotelului orașencesc”. Venitul curat e înscut în fondului pentru ajutorarea copiilor săraici. Începutul la 1/9 ore sara.

Cărți și reviste.

Unele pedeci în calea bunei economizării a poporului. Disertațiune de G. Furcar, învătător în adunarea generală a Reuniunii învățătoarești, ținută în Nădlac. Arad, tip. diecezană, 1911. O broșură de 21 pp. Prețului?

Români și clasa intelectuală din Bucovina, de I. E. Torouțiu, Cernăuț, 1911, editura societății școlare „Janimea”. — O broșură de 48 pp. Prețului 1 cor. Cărticoara cuprinde prețioase notițe statistice, cu privire la starea românilor bucovineni, copleșiți de evrei și de alte neamuri străine.

Neamul Românesc Literar, nr. 11 din 27 Martie 1911, cuprinde: Iosif Sterea Șuluț, de N. Iorga. M hai Viteazu!, stihetă de poem dramatic, de M. Vlad. Un sculptor: Teodor Burș, de Tiberiu Crudu Balada primăverii, poezie de A. A. Naum. Aron Pumnul candidat la universitatea din Iași, de Toma G. Bulat. Povestea cu odoarele cerului: Soarele, Luna și Stelele, de N. Mateesou.

Sărbarea pomilor în Tălmăcel.

(Invitare)

Cu începere din 1910, obișnuita plantare a altoilor, pe cari Reuniunea noastră agricolă îi dăruiește an de an membrilor săi din outare localitate, s'a însoțit, precum se știe, de o anume sărbare școlară la care se ia parte oătrele din comună și din comunele învecinate. Prima sărbare a pomilor, ținută a. tr. în comuna Meg a contribuit în măsură mare la sjungerea școlului urmărit, de a desvolta tot mai multă dragoste în poporățiune pentru cultura pe scară întinsă a pomilor.

În conformitate cu programul nostru de lucru sărbarea pomilor, încăt pentru anul curent, o vom ținea în comuna Tălmăcel și eventual și în Nucet.

La sruoarea noastră adresată primăriei comunale din Tălmăcel, în care i-am pus în vedere, că vom distribui 50 altoi meri, pe cari îi dăruim copiilor de școală de acolo, cari vor avea să-i planteze în grădinile părinților lor, fie în curți, în oimier sau pe lângă drumuri și să le dea

ingrijirea ulterioară, ne vestește, că cei în drept au hotărât, ca sărbarea să se țină Duminecă la 17/30 Aprilie a. c. (Dumineca Tomii). — Îndrăsnim deci a invita oătrele noastre la acea sărbare ce va fi împreună cu producțiunile de concursuri din domeniul pomăritului, declarațiuni, cântări etc.)

Începerea sărbării se face în școală îndată după serviciul de vin și se continuă la locurile, unde se vor planta cei 50 altoi dăruți.

Sibiu, 10 Aprilie n. 1911.

Comitetul din al Reuniunii române egriocole din comitatul Sibiuului.

Pant. Lucuța președ. Vic. Tordășianu secretar.

Posta redacției.

Manfred. Se poate publica; vă rugăm însă să ne comunicați numele cel dăruat, pe care noi trebuie să-l cunoaștem.

Din public.†)

Mulțămite publice.

În numele parohiei aduc mulțămită și pe această cale Dlui Constantin A. Popoviciu, locotenent ces. și reg. în penziune și rentier în Brașov, care a procurat pentru școala noastră din Luța: Mapa Europei 15 cor., 5 tablouri de intuiție 36 cor și Globul pământului 47 cor. în total 98 cor.

Pentru 2 sfășnești mari înaintea ușilor împărătești au binevoit apoi a contribui: Gheorghe Pop preot 40 cor. Ion Pop 20 cor. ambii din Mărgărit, Tănaș Boier din Făgăraș 20 cor. „Olteana” Viștea infer. 20 cor. „Voileana” Voila 5 cor. Dr. N. Șerban 5 cor. Fogarascher Vorschuss-Verein 5 cor. Furnica 10 cor. Ivan Lodu, Bocean 4 cor. N. N. și N. N. cor. 1 cor. O doamnă 1 cor. și Ion Literat din Luța 18 cor.

Primească marimimozii donatori sincerele noastre mulțămite. Luța, la 25 Martie 1911. Pentru comitet: V. Literat, paroh.

La petrecerea cu jocuri naționale, aranjată de comitetul central al Asociațiunii cu concursul Reuniunii femeilor românie din Sibiu, au binevoit a-și rescumpăra biletele respective a suprasolvi următorii domni: Vasile de Stroescu, 100 cor. Excel. Sa Ioan Meșianu, metropolit, Sibiu, 20 cor. Pavel Tamor, Nereu, 10 cor. Maiorul Popa, Brașov, 4 cor. Alexandru Nemeș, jude reg. pens., Gherla, 10 cor. „Poporul”, inst. de credit, Săliște, 5 cor. Ioan Hașegan, protopop, Cojocna, 4 cor. „Furnica”, inst. de credit, Făgăraș, 10 cor. Andrei Ghidiu, protopop, Caransebeș, 10 cor. Mihail Străjan, profesor, Craiova, 4 cor. Ioan Bălan, paroh, București, 4 cor. Dr. Gavril Cosma, avocat, Beiuș, 4 cor. Stefan Popa, preot, Seleuș, 5 cor. Cornelia de Herbay, Veșel, 5 cor. Nicolae Popovici, Alibunar, 10 cor. Dr. Elie Dărbu, protopop, Cluj, 4 cor. Dr. Victor Corbul, medic, Loco, 5 cor. Sabina Brote, Sibiu, 4 cor. George Borzea, preot, Coves, 2 cor. „Noisna”, inst. de credit, Nouă români, 5 cor. Dr. Ilarion Pușcariu, Sibiu, 10 cor. Avram Păcurar, protopop, Hunedoara, 5 cor. Fenișie Cosma, Sălaj, 3 cor. Nicolae Togan, protopop, Sibiu, 5 cor. Iosif Găscu, inv. Com. loșul mare, 10 cor. George Pop, preot, Bodonkut, 4 cor. Nicolau Mihailă, proprietar, Jibot, 10 cor. Dr. Vasile Preda, avocat, Sibiu, 12 cor. Ioan Bozava, v. protopop, Sămbotelec, 10 cor. Dr. Petru Penție, avocat, Pansiova, 5 cor. „Cordiana”, inst. de credit, Fofelnea, 5 cor. Dr. Pompliu Nistor, medic, Zărneaș, 9 cor. Pavel Bășa, preot, Borgopund, 4 cor. Șandor de Vist, 10 cor. Amalia Ruda născ. Dima, 10 cor. Suprasolviri: Dna I. Moldovan, Sibiu, 10 cor. Ioan Berca, preot, Cohalm, 3 cor. Dr. Alexandru Morar, Ibașfalău, 6 cor. Nicolae Tipurița, Șinca mare, 2 cor. Baptist Boiu, preot, Sibiu, 8 cor. Dr. Dăleu, avocat, Simleu, 2 cor. Dr. Alexandru Macelar, adv. Mercurea, 6 cor. Iuliu Aranyosi, func. la căile ferate, Sibiu, 1 cor. La oaltă Cor. 375.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Aspirin
veritabil numai
în tablete
originale

conform
figurei,
se pot cumpara
20 bucăți cu cor. 1-20.

Fabr. de vopsea din Fried Bayer & Co.
Elberfeld, Leverkusen, b/ Mülheim, a/ Rh.

„Victoria“ inst. de credit și econ., soc. pe acții în Arad.

Prospect de emisiune.

Adunarea generală ținută la 19 Martie 1911 n. a hotărât fuzionarea institutului de credit și economii „Lunca“ din Boroșineu, cu institutul nostru, și totodată a hotărât și urcarea capitalului de acții dela 1.200,000.— la Cor. 2.500,000.— sub condițiile ce urmează aci:

I. Institutul nostru emite 6500 acții nouă în valoare nominală de Cor. 200.— acția dintre cari:

1. 6000 de acții se ofer acționarilor vechi cu Cor. 300.— preț de emisiune, astfel, că fiecare acționar vechiu are dreptul de prioritate de a subscrie din aceasta emisiune atâtea acții nouă, câte are deja din emisiunile precedente.

2. 250 acții se oferă cu drept de prioritate acționarilor institutului „Lunca“, cu prețul de Cor. 400.—; astfel însă, că pe lângă o simplă declarație de optare și pe lângă depozitarea acțiilor, fără altă plată, pentru aceste 4 acții dela „Lunca“, institutul nostru, dă câte una acție nouă, și totodată după aceste acții dă 5% interese dela 1 Ianuarie 1911 — 31 Decembrie 1911, îndată după încheierea acestui an; în fine restul:

3. 250 acții noi, dimpreună cu toate celelalte acții rămase eventual neoptate, fie dela „Victoria“ sau fie dela „Lunca“, se ofer în primul rând acționarilor și în al doilea rând și altor persoane, cu prețul de emisiune de Cor. 400.— de acție.

II. In toate trei cazurile din prețul de emisiune Cor. 200.— se adaugă la capitalul de acții, iar restul, după substragerea speselor de emisiune, se adaugă la fondul special de rezervă.

III. Terminul de subscriere, pentru acționari și pentru neacționari se fixează dela 15 Aprilie până la 15 Maiu 1911 n. inclusiv, astfel însă că toți acționarii vechi, cari până la acest termin nu au participat la subscriere, necondiționat își pierd dreptul lor de prioritate (§ 7 din statute).

Deodată cu subscrierea acționarii vechi sunt datori să prezenteze la cassă toate acțiile vechi, pentru cari vor să opteze, spre a se stampila cu nota de emisiune, datori fiind să plătească totodată și prima rată de emisiune; altcum subscrierile nu au nici o valoare.

IV. Prețul acțiilor nouă se plătesc în următoarele rate și termine:

a)	Cor.	50.—	dela	15 Aprilie	până	la	15 Maiu	1911 n.
b)	„	50.—	„	15 Maiu	„	„	15 August	„
c)	„	100.—	„	15 August	„	„	15 Sept.	„
d)	„	100.—	„	15 Sept.	„	„	15 Oct.	„

Ce privește acțiile emise cu prețul de Cor. 400.—, rata ultimă de plătit la 15 Septembrie până la 15 Octombrie 1911 n., în loc de Cor. 100.— va fi de Cor. 200.—.

Toate ratele se pot plăti însă și înainte de aceste termine.

V. Acțiile nouă vor participa la toate drepturile institutului numai începând dela 1 Ianuarie 1912, până atunci subscriitorii primesc 5% interese după ratele plătite, și dincontră după ratele neachitate la termin vor plăti 6% interese de întârziare.

In caz de neplătire la terminele fixate, ratele deja plătite se pierd în favorul fondului de rezervă, iar acțiile rămase astfel neplătite, se declară de nimicite și în locul lor se emit acții nouă cu prețul de Cor. 400.— (§ 10 din statute).

VI. In caz dacă cutare acționar dela „Lunca“, nu va uza de dreptul său de prioritate (ad punctul 12) sau peste tot nu va depune la cassa noastră una sau mai multe acții dela „Lunca“, în terminul mai sus hotărât, acțiile astfel neoptate se declară de nule și pe lângă plătirea sau depozitarea valorii lor nominale de câte Cor. 100.—, institutul „Victoria“ este în drept să emită acții nouă, conform prospectului de față, cu prețul de Cor. 400.—.

VII. Acțiile se vor elibera numai după plătirea întregului preț de emisiune, și numai cu începere dela 1 Noembrie 1911, — până atunci plătirile se fac și chitează în titluri provizorii.

Arad, 19 Martie 1911 n.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI.

Anunț de licitațiune.

În 17/30 Aprilie a. c. la orele 2 d. m. se va da prin licitațiune minuendă în întreprindere edificarea bisericii gr. or. din Armeni, tractul Mercurei.

Prețul de strigare 28000 Cor.

După această sumă are să se depună vadiu de 10% în hârtii de valoare sau în bani gata.

Licitațiunea se va ține în edificiul școlii.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria oficiului parohial.

Armeni, la 25/7 Martie 1911.

Comitetul parohial gr. ort.

Vasile Spătar **George Petru**
preot. notar.
(134) 1—3

Nr. 171/911.

[135] 1—3

Anunț de licitațiune.

În 24 Aprilie v. (7 Maiu n.) a. c. la orele 3 după amiază, se va da prin licitațiune minuendă în întreprindere edificarea școlii confesionale gr. or. rom. din comuna Dâncul mare.

Prețul de strigare e 6400 coroane.

După aceasta sumă are a se depune vadiu de 10% în bani gata, sau în hârtii de valoare.

Licitațiunea se va ține în edificiul școlii.

Planul și preliminarul de spese precum și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial. Peatra, cărămida și năsipul le dă comuna bisericăscă.

Dâncul mare, la 28 Martie 1911.

Ioan Cotruș
paroh.

Vidi:

V. Domșa
protopresbiter.

Nr. 34/1911 of. par.

[129] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Veneratul Consistor în 5/18 Februarie 1911 Nr. 1157 Epitrop. și de comisiunea comitatensă administrativă în 4/17 Martie comuna bisericăscă **Suplac** (Küküllő-széplak), protopresbiteratul Târnava, dă în întreprindere edificarea bisericii din loc, pe cale de licitațiune publică minuendă, ce să va ține **Martii în 12/25 April, la orele 1. p. m.**

Prețul de strigare este 14.500 cor. pe lângă care comuna bisericăscă dă cărămida, năsipul și lele de lucru și cărășile.

Licitanții au să depună vadiu 10% în bani gata sau hârtii de valoare.

Planul și preliminarul, precum și alte informațiuni să pot vedea la oficiul parohial gr. or.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere zidirea aceuia dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere.

Suplac, 8 Martie 1911.

Nicolau Boeriu **Vasile Cosma**
par. gr.-or. epitrop.

Vidi:

Nicolae Todoran
protopop.

Ad Nr. 213/1911.

(128) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-or. română din comuna **Valea-Dosului**, protopresbiteratul Abrud, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar fundamental 800 cor. din repartiție dela popor, iar restul până la 1000 cor. și cuincuenaliile se va cere ca ajutor dela stat. La cuincuenalii alesul poate reflecta numai după un serviciu de 5 ani fără intreruperi la această școală.

Relut de cuartir și grădina.

Învățătorul ales este obligat a ține a strână în Dumineci și sărbători și a cânta cu copii de școală la liturgie.

Ceice dorese a ocupa acest post, își vor trimite petițiunea de concurs instruită cu documentele de lipsă, la subsemnatul oficiu în termenul deschis și se vor prezenta în vre-o Duminecă la biserică, spre a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 19 Martie 1911.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protopresbiter.

Nr. 32/1911 par.

[127] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. din **Șoimușul-român**, tractul Târnavei, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar fundamental 1000 cor. și anume 600 cor. dela biserică, iar 400 cor. ajutor dela stat. Cuartir în natură dela biserică. Un stânjin de lemne de foc. Cuincuenalele legale se vor solvi numai întru cât vor fi licitate dela stat.

Dela competenți se cere să instrueze tinerimea adultă și elevii școlari în cântările bisericăști și să-i conducă Dumineca și la sărbători în biserică.

Cei cari vor dovedi capabilitatea de a forma și conduce un cor cu tinerimea, vor fi preferați.

Șoimușul-român, la 15/28 Martie 1911.

Pentru comitetul parohial gr.-or.:

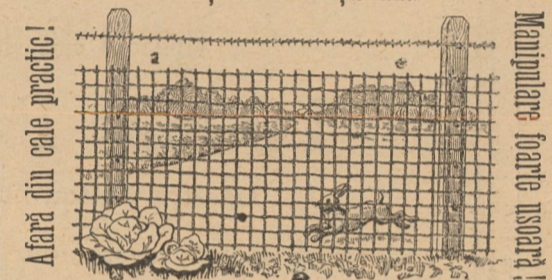
Elie Ioanovicu **Ioanichie Moldovan**
par., pres. com. epitrop.

Nr. 344/1911 of. prot.

Văzut:

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Garduri colosal de ieftine!
Invențiune senzațională.

Numărare scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea neîntre-impletituri-Hungaria. Se face năcută a patent. **Impletituri-Hungaria**, mai din sâr-mă suflată de zine

Prețul per metru quadrat 30 bani și mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de gră-tii, impletituri și gard. de sârmă.
Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.

☛ Serviciu ieftin, prompt și conștientios.
☛ Catalog ilustrat gratuit și franco.
(103) 7—10

Frumseța.

Dorința cea mai ferbinte a oricărei dame e fără îndoială: a fi cât mai frumoasă, și spre a ajunge acest scop, ea prinde orice ocaziune, își spoeste obrazul cu mijloacele cele mai de necrezut, ceace în cele mai multe cazuri are ca urmare, că obrazul, în loc să se înfrumusețască, se ruinează, astfel, că are lipsă de un timp îndelungat și de o îngrijire deosebită până ce din nou e restabilit.

Singurul succes în lume, pe care l-a dobândit farmacistul Clemens v. Földes cu **Crema-Margit** (cu deosebire în Franța și Germania) a îmbărbătat pe mulți oameni la imitarea acestui mijloc renumit, nestrucăcios, care singur are un efect miraculos în contra tuturor **necurățenilor de piele**, cum sunt **pi-struele, petele de ficat, sgrăbunțele** etc. Se înțelege, aceasta nimănui nu i-a reușit, căci secretul producției **Cremei-Margit** îl cunoaște exclusiv numai inventatorul și fabricantul, care și păzește acest secret, prin aceea că tot singur pregătește acest preparat. Se vede dar că **Crema-Margit** rămâne deapaurarea aceiași; pregătirea ei e conștientioasă, din care cauză și efectul ei e repede și sigur. Admionem deci damele, a-și spoi obrazul cu fel și fel de alifii; să folosească numai acel mijloc, care e recomandat și de medici renumiți din Anglia, Franța și America, **ca unicul mijloc cu efect sigur, nestrucăcios și bun pentru susținerea frumseței**. Acest renumit mijloc de frumseță e **Crema-Margit** a lui Földes, care deja după o întrebuințare de 4—5 zile schimbă pe deplin pielea feței, pi-struele, petele de ficat, sgrăbunțele, roșăța de față și mâni le depărtează, iar feței îi imprumută frumseță ideală, improspătare și tineretă. Pe lângă toate acestea **Crema-Margit** e cu totul nestrucăcioasă. O dosă mică costă 1 coroană, una mare costă 2 coroane. **Sapunul-Margit** 70 fileri. **Pudra-Margit** (albă, roză, și crême) 1 cor. Toate aceste mijloace pot fi folosite și separat. **Crema-Margit** a lui Földes se poate căpăta în toată farmacia mai mare, dacă însă undeva nu se află de vânzare, doritorul să se adreseze direct inventatorului **Clemens v. Földes**, farmacist în Arad.

(132 a) 1—8

„Reuniunea de înmormântare“ din Săliște.**Convocare.**

P. T. membrii „Reuniunii de înmormântare“ din Săliște se convoacă la

a VIII-a adunare generală ordinară,

conform paragrafului 19 din statute, pe **Duminecă în 16 Aprilie st. n. a. c.** la orele 4 p. m. în sala festivă a școlii gr.-or. rom. din Săliște, pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul către adunarea generală.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului cu 31 Decembrie 1910.
5. Alegerea a 4 membri în Direcțiune conform paragr. 20 din statute.
6. Alegerea unui membru în consiliul de inspecțiune conform par. 24 din statute.
7. Eventuale propuneri.

Din ședința direcțiunii „Reuniunii de înmormântare“ ținută la 10 Aprilie 1911.

(133) 1—1

Direcțiunea.

Active.	Bilanț cu 31 Decembrie 1910.	Pasive.	
	K f	K f	
Cassa în numărare	7.89	Taxele de membru	22,656.—
Depunerea fondului de garanță	12 856.13	Fondul general de rez. 5,384.39	
Depuneri spre fructificare	17.187.29	Fondul special de rez. 345.—	5,729.39
Efecte	4,200.—	Imprumut dela „Cassa de păstrare“ (fără interese)	4,666.64
	34,251.31	Beneficiul anului 1910	1,199.28
			34,251.31

Șițe.	Contul Profit și Pierdere.	Venite.	
	K f	K f	
Beneficii	320.—	Interese la depuneri	1,622.63
Remunerațiuni	320.42	Interese de întârziere	18.—
Spese de administrare	120.93	Taxe de înscriere	320.—
Beneficiul anului 1910	1,199.28		
	1,960.63		1,960.63

Săliște, în 31 Decembrie 1910.

Direcțiunea:

Const. Herția m. p., **Const. Criștiu m. p.,** **Ant. German m. p.,**
președinte. cassar. comptabil.

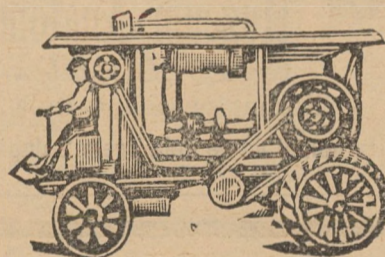
Dtru Lăpădat m. p. **Dtru Roșca m. p.** **Ion Bucșan m. p.** **Ilie Hociotă m. p.**

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele reuniunii.

Săliște, în 10 Aprilie 1911.

Ioan Bănciu m. p. **Petru I. Comșa m. p.,** președinte. **Nicolae Lupaș m. p.**

Cele mai frumoase
Ilustrate de sfintele Paști
cu inscripție românească **Cristos a**
înviat se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană.

De sine mergătoare, simple și renumite în lume
Locomobilele cu benzină
și
Mașini de treerat

sunt aprobate și eminente pentru **reguni muntoase**. Funcționare perfectă și sigură, cruțare în folosirea benzinului, construcție simplă.

Renumite în lume ca sugative de gaz
Motoarele de oleu brut svediane
simple și de sine mergătoare pentru
Joagăre și spărgătoare de pietri,
arangiamente complete de mori.

Garnituri de treerat cu aburi și dăpănat.

Kellner & Schanzer,
Budapesta V., Aulich-uteza 2.

Agenti și mijlocitori se honorează.

(11) 11—26

Picături de stomach ale lui Brády

cu
Maica Domnului de Mariazell
ca marcă de scutire
de aceea numite „Picături de stomach de Mariazell“, sunt aprobate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la mistuire, arsură în stomach, constipație, durere de cap și stomach, greață, colică, insomnie, anemie și gălbănare etc. Se găsește în farmacii cu prețul — 90 bani și C. 1-60. 6 sticle cu C. 5-40, 3 sticle duple C. 4-80, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei“, Viena I. Fleischmarkt II. Depozit Nr. 5. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dului de Mariazell, embalage roșie și subscriere ca aici pe clișeu. (4) 13—25
În Sibiu se află în depozit la: August Teutsch, Carl Morscher, Guido Fabritius.

Altoi de viță puternică
nobilă americană, cioplită ori cu rădăcină.

Fiecare viticultor, care are lipsă de viță puternică, liberă de peronosporă, bogat în rădăcină și bine încreșcută — pentru altoire, — să se adreseze cu toată încrederea la școala de viticultură din Rechesdorf, proprietar **Simon Nemencz**, posta Riomfalva, unde cu prețurile cele mai moderate se află materialul cel mai bun de plantat.

Mare depozit din calitățile cele mai bune, pentru struguri de vin și masă.

Simon Nemencz,
posesorul primei școlii de vierit din Rechesdorf Nr. 121 posta Riomfalva.
Cataloge la cerere gratuit și franco!

(360) 45—

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit, ca mine, nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boii
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărica.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hăteșana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4.—
fr. 5.—

Preludiu și Hora din „Serata etnografică”, pentru piano, ed. II.

Rândunica, vals, pentru piano, ed. II.

Viorele, vals, pentru piano, ed. II.

Nou! — Aurora, vals pentru piano. — Nou!

Prețul à cor. 2.—
fr. 2-50

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

Recuizite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană**

THE CAMPBELL

renumita fabrică engleză de motoare, livrează cele mai bine construite și durabile

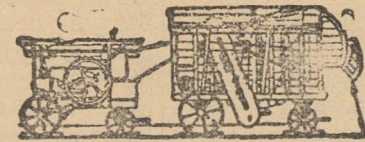
Motoare și Locomobile

cu Benzin
Ulei crud
Gas . . .

Circularea

cea mai ieftină
cea mai sigură
cea mai neimpiedecată

Prețuri eftine. Condiții favorabile de plată. Garanție în toată privința.

Agent general:

(380) 21-26

Korányi Victor, BUDAPEST, VI., Liszt Ferencz-tér Nr. 9.
Telefon 65-64.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari! [101] 5-52

Telefon 172.

Aviz!

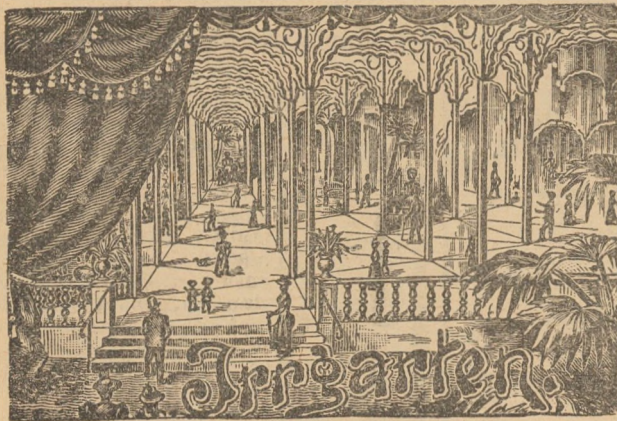
Noutate!

Aviz!

De văzut numai până în 17 Aprilie.

Cu ocazia voiagiului din Berlin la București.

Ocazie rară.

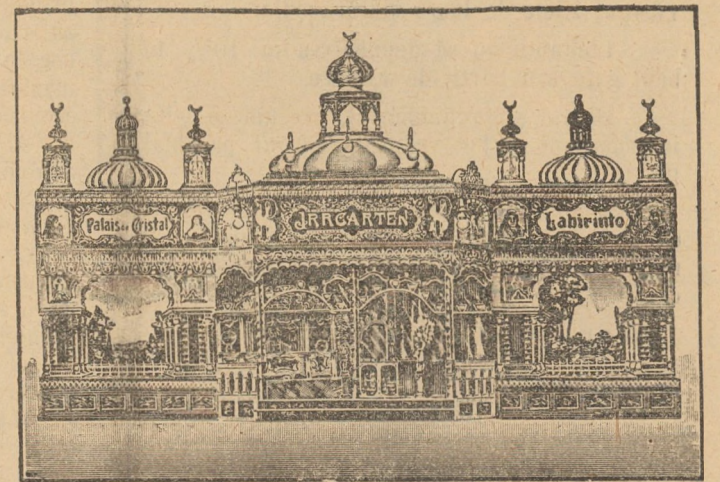
A sosit o grădină orientală și un Muzeum anatomic pe piața lemnelor.

Grădina Orientală

care e pentru mare și mic o distracție foarte plăcută, cu arangiamntul lui grandios interior uimește pe fiecare vizitator, este o operă care e bazat pe știință opticiană și a fost vizitat în Germania, Austria și Ungaria de persoanele cele mai înalte care se dovedește prin diplome.

Muzeum Anatomic — Moto: „Omule, cunoaște-te pe tine însuși”, „Știința e puterea”, „Sănătatea e bogăția”, — stă pe treapta cea

mai înaltă a științei cel mai nou 606. — Numai persoane dela 18 ani în sus îl pot vizita. — E deschis dela ora 9 dimineața până la 9 seara. — La dorința generală în ziua de 13 l. c. îl pot vizita numai dame dela orele 2 după a. m. (125) 4-5 Cu respect rog spre al vizita **PH. SCHEER**, întreprinzător.

GHETELE „TURUL”

în urma superiorității lor au câștigat un renume universal și sunt recunoscute ca fabrica-

••••• ține bună pe lângă prețuri neînsemnat de ieftine. •••••

„TURUL” fabrică de ghete, societate pe acții în Timișoara.

Locul de vânzare:

Sibiu-Nagyszeben, Strada Cisnădiei, Nr. 20.

Cataloage gratis și franco.

Angajați peste 1200 lucrători.

130 filiale în și afară de patrie.

(119) 2-10

